

Nieustanne zmiany zachodzące we współczesnym świecie mają istotny wpływ na rzeczywistość zawodową, a w efekcie – również edukacyjną. Tempo przeobrażeń codziennej rzeczywistości wymusza ciągłą aktualizację naszego stanu wiedzy o funkcjonowaniu otaczającego świata oraz wprowadzanie na tej podstawie implikacji praktyczno-wdrożeniowych, umożliwiających ciągłą reorientację w uwarunkowaniach aktywności edukacyjno-zawodowej. Zapoznanie się z niektórymi z gospodarczych uwarunkowań zmian rynku pracy umożliwia pozycja *Zarządzanie i rynek pracy*, zredagowana przez pracowników Uniwersytetu im. K. Adamickiego w Katowicach – Arkadiusza Przybyłkę oraz Annę Krzysztofek. Arkadiusz Przybyłka jest autorem wielu publikacji z dziedziny polityki społecznej i gospodarczej, ekonomii i finansów; często poruszaną tematyką przez autora są problemy restrukturyzacji górnictwa oraz osób niepełnosprawnych w kontekście rynku pracy. Anna Krzysztofek zgromadziła natomiast imponujący zbiór publikacji dotyczących problematyki zarządzania oraz ekonomii. W pracach obu autorów można zwrócić uwagę na komentarze dotyczące najnowszych zjawisk powstałych w wyniku przeobrażeń współczesnego rynku pracy.

Wprowadzenie do publikacji traktuje o wpływie przeobrażeń w ponowoczesnym świecie mających wpływ na ogólną sytuację gospodarczą zarówno na poziomie makro, jak i poszczególnych jednostek. Autorzy zakładają, że treści zawarte w opracowaniu przybliżą szereg zagadnień ekonomiczno-społecznych będących następstwami zmian we współczesnym świecie. Układ treści w niniejszej publikacji został zawarty w czterech komponentach tematycznych.

Pierwszy z nich, dotyczący zarządzania, traktuje o aktualnych problemach organizacji w dobie zmian technologicznych, ekonomicznych i prawnych. Czytelnik może zapoznać się między innymi z zagadnieniami: systemów informacyjnych w zarządzaniu, outsourcingu, zarządzania wizerunkiem przedsiębiorstw, konkurencyjności organizacji na rynku, czy też zarządzania projektami. Autorzy artykułów podkreślają znaczenie strategicznego planowania działań w obszarze zarządzania, bowiem nie jest to obszar, któremu dedykowana jest przypadkowość. Współczesne organizacje, w celu dotrzymania kroku wciąż zmieniającym się wymaganiom rynku, dążą do elastyczności, innowacyjności, zastosowania najnowocześniejszych pod względem technologicznym rozwiązań. Ciągła rewizja zastanych zasobów oraz dążenie do stanu docelowego – w myśl dążenia do efektywności i konkurencyjności – wymusza nieustanny rozwój w obszarze managementu. Na szczególną uwagę w tej części zasługuje artykuł Jolanty Sobol-Wojciechowskiej „Strategiczne zarządzanie wizerunkiem przedsiębiorstw”. Autorka podkreśla znaczenie zasobów niematerialnych przedsiębiorstwa oraz konieczność świadomego kreowania jego wizerunku

w oczach przedsiębiorców. Przedstawione zostały w tym miejscu interesujące badania na temat stanu faktycznych działań podejmowanych przez organizacje z zakresu budowania własnej marki, wskazujące, iż strategiczne zarządzanie wizerunkiem stało się wyzwaniem dla większości podmiotów gospodarczych. W związku z niedokładnie sprecyzowaną diagnozą rozwoju marketingu przedsiębiorstw, autorka szczegółowo przybliży samodzielnie opracowaną pięcioetapową procedurę ukazującą proces zarządzania wizerunkiem organizacji.

Drugi rozdział skupia się na tematyce zarządzania zasobami ludzkimi, w tym zagadnień rekrutacji, selekcji, motywowania oraz przywództwa. Kapitał ludzki jest obecnie najważniejszym elementem wpływającym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Efektywne kierowanie tym zasobem pozwala na realizowanie celów organizacji, jednakże – na co zwracają uwagę autorzy – istotna jest etyka tychże działań. Najkorzystniejszą sytuacją jest umożliwienie osiągania własnych celów przez podwładnych, które zbieżne są z misją przedsiębiorstwa. Ważnym aspektem staje się potencjał społeczny tkwiący w pracownikach oraz umiejętności przywódcze ich przełożonych. Istotność zagadnień dotyczących wyżej wymienionych kwestii zostaje obszernie ukazana przez autorów artykułów, dlatego ich lekturę polecam wszystkim czytelnikom interesującym się zarządzaniem zasobami ludzkimi. O interesujących zagadnieniach traktuje w tej części opracowanie Pauliny Osuch „Przywództwo w organizacji – menedżer jako przywódca”. Autorka przedstawia klasyczne podejście do sprawowania władzy w organizacji oraz przeciwstawia temu nowoczesne przywództwo, opierające się na działaniach długofalowych, umiejętnościach koncepcyjnych, rozwoju i kreacji nowych stanów rzeczy. Podejście tego typu gwarantować ma efektywność grup pracowniczych, osiąganie celów organizacji oraz utrzymanie pożądanego poziomu konkurencyjności na rynku.

Kolejne dwa komponenty koncentrują się na współczesnym rynku pracy – najpierw w kontekście ogólnych zagadnień, a następnie kwestii wybranych kategorii pracowników. W tym miejscu również możemy zapoznać się z najaktualniejszymi informacjami, między innymi dotyczącymi zagadnień przedsiębiorczości czy zatrudnienia tymczasowego. Poruszone zostają problemy funkcjonowania na rynku pracy osób niepełnosprawnych oraz młodych matek, co może stanowić kompendium niezbędnej wiedzy na temat tych grup zawodowych dla osób zajmujących się obszarem doradztwa zawodowego. Wśród tych prac na szczególne omówienie zasługuje artykuł Agnieszki Bery – „Możliwości kreowane przez branżę contact center na rynku pracy”. Autorka zwróciła uwagę na wielkość i potencjał tkwiący w rynku pracy *call center* oraz *contact center*. W pracy, która wśród kandydatów postrzegana jest zwykle jako nieatrakcyjna, Agnieszka Bera dostrzega możliwości zatrudniania osób młodych, będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, jak też osób potrzebujących elastycznego czasu pracy bądź dodatkowego zajęcia. Autorka podkreśla możliwości oferowane kandydatom do pracy w zakresie szkolenia, rozwoju kompetencji potrzebnych w późniejszym funkcjonowaniu na rynku pracy, ale też szanse

ciekawych karier w strukturach firm *contact center* w ramach rozwoju tejże branży. Interesujący artykuł „Przedsiębiorczość społeczna podstawą rozwoju regionalnego”, autorstwa Katarzyny Ziolo, ukazuje istotę aktywności i zaangażowania obywateli determinujące rozwój regionalny. Podmioty gospodarcze, wspierane przez innowacyjność, kreatywność i przedsiębiorczość mieszkańców danego obszaru, potęgują rozwój społeczno-gospodarczy regionu, zmieniając warunki życia na danym obszarze na atrakcyjniejsze.

Tematyka poruszona w publikacji *Zarządzanie i rynek pracy* zakłada pewien poziom innowacyjności omawianych zagadnień – osoby zainteresowane tematyką zarządzania zasobami ludzkimi znajdą tam wiadomości oraz najnowsze badania na temat zastosowania systemów agendowych w zarządzaniu współczesną organizacją (artykuł Sylwii Wiśniewskiej), wspomnianych już możliwości kreowanych przez branżę *contact center* na rynku pracy (Agnieszka Bera), zespołów wirtualnych (Karolina Skorulska) czy też pokolenia Y (Agata Kobyłka).

Zarządzanie i rynek pracy warto traktować jako zbiór tekstów z szeroko pojętej dziedziny związanej z pracą ludzką i jej obecnymi przeobrażeniami, tworzących aktualną i bogatą treściowo całość. Tematyka poruszana przez autorów warta jest rozszerzenia, ponieważ część opisanych zagadnień otwiera nowe możliwości poszukiwań badawczych. Opracowanie to może stanowić źródło wiedzy dla osób ciekawych współczesnych zjawisk występujących na rynku pracy. Zachodzące zmiany, w tym rozwój nowoczesnych technologii i szybka dezaktualizacja wiedzy, pociągają za sobą zapotrzebowanie na pracowników elastycznych, o nowych kompetencjach, pozytywnie nastawionych do koncepcji całościowego uczenia się. Obszar ten stanowi szerokie pole do dyskusji, w jaki sposób przystosowywać system edukacji do wciąż ewoluujących wymagań rynku pracy. Recenzowana praca może stanowić inspirację do tych rozważań dla studentów, pracowników naukowych, pracowników oświaty oraz praktyków zarządzania.

Róża Kowalska